

Obsah

Kolektiv autorů	5
Seznam použitých zkratk	11
Úvod	15
1 Terminologie a patofyziologie septických stavů (Renáta Zoubková)	17
1.1 Sepse	17
1.1.1 Klinické známky infekce s rizikem rozvoje sepse	18
1.1.2 Klinické známky orgánové dysfunkce	19
1.2 Patofyziologické poznámky	19
1.2.1 Imunologické aspekty sepse	21
1.2.2 Multiorgánové selhání – důsledek sepse	21
1.2.3 Laboratorní diagnostika sepse	22
1.2.4 Diagnostika konkrétních kategorií sepse	26
1.2.5 Normální mikroflóra	28
1.2.6 Obrana organismu proti infekci	30
2 Příjem pacienta v septickém stavu na intenzivní péči (Tomáš Glac)	33
2.1 Resuscitační a intenzivní péče	33
2.2 Anamnéza	34
2.3 Fyzikální vyšetření	35
2.3.1 Základní fyzikální vyšetřovací metody	35
2.4 Symptomy a klinické známky onemocnění	37
2.5 Diagnostika	37
2.6 Zobrazovací diagnostické metody	38
3 Monitorování pacienta v sepsi (Renáta Zoubková)	41
3.1 Monitorování tkáňové hypoxie	41
3.1.1 Faktory tkáňové oxygenace	41
3.1.2 Mechanismy transportu kyslíku na úrovni mikrocirkulace	42
3.1.3 Metody hodnocení tkáňové hypoxie	42
3.2 Monitorování kardiovaskulárního systému	44
3.2.1 Monitorování křivky EKG	44
3.2.2 Monitorování systémového arteriálního tlaku	44
3.2.3 Monitorování centrálního žilního tlaku	48
3.2.4 Monitorování hemodynamiky	50
3.2.5 Monitorování srdečního výdeje – invazivní metoda	52
3.2.6 Měření srdečního výdeje semiinvazivní metodou	55
3.2.7 Monitorování intraabdominálního tlaku	58
3.3 Monitorování respiračního systému	59
3.3.1 Monitorování pulzní oxymetrie	59

3.3.2	Monitorování kapnometrie	60
3.3.3	Vyšetření krevních plynů a acidobazické rovnováhy (ABR)	61
3.3.4	Monitorování v průběhu umělé plicní ventilace	62
3.4	Monitorování funkce centrální nervové soustavy	63
3.4.1	Monitorování intrakraniálního tlaku	67
3.4.2	Monitorování jugulární oxymetrie	68
3.4.3	Monitorování oxymetrie v mozkové tkáni	69
3.4.4	Pupilometrie	70
3.5	Měření tělesné teploty	71
4	Zajištění a péče o dýchací cesty z hlediska prevence sepse (<i>Markéta Šwiatkowská, Renáta Zoubková</i>)	73
4.1	Zajištění dýchacích cest	73
4.1.1	Tracheální intubace	73
4.1.2	Tracheostomie	75
4.1.3	Dekanylace	76
4.2	Péče o dýchací cesty	77
4.2.1	Péče o dutinu ústní	77
4.2.2	Odsávání z dýchacích cest	78
4.2.3	Monitorování tlaku v obturační manžetě	79
4.2.4	Poloha endotracheální rourky	80
4.2.5	Zvlhčování dýchacích cest	80
4.2.6	Inhalační terapie	80
5	Umělá plicní ventilace u pacienta v sepsi (<i>Markéta Šwiatkowská,</i> <i>Renáta Zoubková</i>)	83
5.1	Klasifikace ventilačních režimů	84
5.2	Sledované parametry umělé plicní ventilace	85
5.3	Komplikace umělé plicní ventilace	86
5.4	Průběh ventilační terapie	87
5.4.1	Úkoly sestry v průběhu ventilační terapie	87
5.5	Ukončování umělé plicní ventilace	88
5.5.1	Kritéria pro zahájení odvykání od ventilátoru	88
5.6	Neinvazivní ventilace	89
5.7	Vysokoprútoková oxygenoterapie	90
5.8	Souhrn doporučení pro umělou plicní ventilaci u nemocných s plicním poškozením ARDS	91
5.9	Fyzioterapie jako prevence sepse (<i>Iva Chwalková</i>)	92
5.9.1	Vliv polohy na dýchání	93
5.9.2	Uvolnění hrudníku	93
5.9.3	Fyzioterapie u septických stavů	94
5.10	Rescue postupy u nemocných se závažným postižením plic (<i>Markéta Šwiatkowská</i>)	95
5.10.1	Pronační polohování	95
5.10.2	Mimotělní plicní podpora	97
5.10.3	Vysokofrekvenční ventilace	98

5.10.4	Vysokofrekvenční oscilační ventilace (high frequency oscillatory ventilation – HFOV)	98
5.10.5	Inhalační podání oxidu dusnatého	99
5.10.6	Aplikace surfaktantu	99
5.10.7	Likvidní ventilace	100
6	Výživa a hydratace pacienta v sepsi (Renáta Zoubková)	101
6.1	Vodní, elektrolytová a acidobazická rovnováha	101
6.1.1	Voda	101
6.1.2	Sodík (<i>natrium</i>)	102
6.1.3	Draslík (<i>kalium</i>)	103
6.2	Potřeba živin a energie	107
6.2.1	Nároky na přívod živin	108
6.2.2	Doporučení pro výživu septických nemocných	109
6.3	Parenterální výživa	110
6.4	Enterální výživa	110
6.4.1	Typy farmaceutické enterální výživy a způsoby aplikace	111
6.5	Hodnocení stavu výživy	113
6.5.1	Způsoby hodnocení stavu výživy	113
6.5.2	Stav tukové vrstvy a svalové hmoty	114
7	Bolest (Renáta Zoubková)	119
7.1	Akutní bolest	119
7.1.1	Patofyziologie akutní bolesti	119
7.1.2	Faktory ovlivňující pooperační bolest	120
7.2	Chronická bolest	121
7.3	Diagnostika bolesti	121
7.3.1	Verbální metody hodnocení bolesti	122
7.3.2	Neverbální metody hodnocení bolesti	123
7.4	Léčba bolesti	126
7.4.1	Pacientem kontrolovaná analgezie (PCA)	126
8	Perioperační péče (Dana Streitová)	131
8.1	Problematika chirurgie	133
8.1.1	Diagnostické jednotky	133
8.1.2	Chirurgické výkony a operace	137
8.1.3	Ošetrovatelské aspekty v péči o chirurgické pacienty	139
8.2	Problematika infekce měkkých tkání a kůže	139
8.3	Problematika urologie	141
8.3.1	Ošetrovatelské postupy zaměřené na prevenci močové infekce ..	142
8.4	Problematika neurologie a neurochirurgie	143
8.4.1	Neuroinfekce	143
8.4.2	Ošetrovatelské postupy v neurochirurgii a neurologii	148
8.5	Problematika respiračního systému	149
8.5.1	Onemocnění plic	149
8.5.2	Základní principy léčby	151
8.5.3	Ošetrovatelské postupy u onemocnění respiračního traktu	152

8.6	Problematika gynekologie	152
8.6.1	Ošetrovatelské aspekty péče o pacientky v gynekologii	153
9	Prevence septických stavů (Dana Streitová, Ludmila Syrovátková)	155
9.1	Infekce spojené se zdravotní péčí HCAI (health care-associated infections)	155
9.2	Nozokomiální pneumonie (Markéta Swiatkowská)	157
9.2.1	Ošetrovatelské aspekty a prevence nozokomiální pneumonie ...	159
9.3	Katétrové infekce (Jana Pospíšilová)	161
9.3.1	Zdroj katérových infekcí	162
9.3.2	Cesta přenosu infekce	163
9.3.3	Strategie prevence katérových infekcí	163
9.3.4	Péče o invazivní vstupy a infuzní linku	165
9.3.5	Význam chlorhexidinu (Tomáš Glac)	169
9.4	Infekce v ráně	171
9.4.1	Definice infekce ran a její léčba	174
9.5	Urinální infekce	177
10	Hygiena rukou (Dana Streitová)	179
11	Uplatnění doporučení pro léčbu sepse	181
12	Kazuistika	183
	Literatura a použité zdroje	185
	Rejstřík	195
	Souhrn	198
	Summary	199